

**VERJONG
DE GEMEENTE**
en haar medewerkers

**ZOEK
DE JONGEREN**
actief op op de plekken
waar ze al zijn

LEER AMBTENAREN
hoe ze met jongeren kunnen omgaan

**BETREK
DE JONGEREN**
op tijd, aan de tekentafel

**ORGANISEER KWARTAAL-
BIJENKOMSTEN**
met B&W & jongeren

**MAAK BELEID
VOOR & DOOR
JONGEREN**

**GEBRUIK ONLINE
ENQUETES & POLLS**
via sociale media

**BOUW AAN EEN INTERN
EXPERTISECENTRUM
JONGEREN**

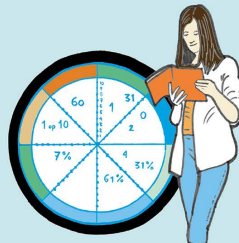
training- en informatiecentrum voor
alle afdelingen binnen de gemeente

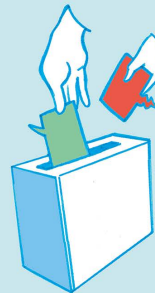
**BELOON
JONGEREN**
voor participatie

**VERSIMPEL
TAALGEBRUIK**
en wees informeler

NULMETING
herhaald onderzoek naar actuele
verhoudingen jongeren
& gemeente

**GEEF JONGEREN
EEN STEM
IN MOTIES**
van de gemeenteraad

**VOER INFORMELE
GESPREKKEN**
met de burgemeester, Young010
en jongeren(organisaties)

**ZIE JONGEREN ALS
ESSENTIEEL DNA
VAN ROTTERDAM**
net zoals de haven

**ORGANISEER OPNIEUW EEN
JONGERENJAAR**
voor aandacht en betrokkenheid

**MEER AANDACHT
OP SCHOLEN**
voor zeggenschap en
eigenaarschap binnen
gemeentepolitiek

**BENOEM EEN
JONGEREN
WETHOUDER**
van maximaal 29 jaar

**VOER EEN DOORLOPENDE
MARKETINGSTRATEGIE**
voor en door jongeren

**ONLINE
PLATFORM**
alle jongerenparticipatie en
-betrokkenheid op 1 plek

**VERKIES EEN
JONGERENBURGEMEESTER**
tussen de 13 en 23 jaar

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

Introductie

In 2024 heeft Stichting Lokaal, in opdracht van Gemeente Rotterdam en in samenwerking met Young010, de taak gekregen om te achterhalen hoe jongeren beter betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling, beleidsvormgeving en uitvoering van gemeentelijk beleid. Stichting Lokaal en Young010 zijn verheugd dat de gemeenteraad actief deze stap heeft gezet om het beleidsproces beter af te stemmen op de leefwereld van jongeren.

Stichting Lokaal heeft hiervoor verschillende gespreksbijeenkomsten georganiseerd met Rotterdamse jongeren. De uitkomsten van deze gesprekken zijn vertaald in dit document en wordt later als advies door Young010 aangeboden aan de gemeenteraad.

Uitvoering

Er wordt opgemerkt dat beleidsmakers de intentie hebben om jongeren beter bij het beleid te betrekken, maar vaak niet weten hoe dit in de praktijk gerealiseerd kan worden. In totaal zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd: de eerste bij jongerenhub HQ in IJsselmonde, de tweede in de Centrale Bibliotheek, en de derde in Kunst&Vliegfabriek Charlois.

Tijdens deze bijeenkomsten zijn, middels de Socratische methode, gesprekken gevoerd om de ideeën van jongeren over hun betrokkenheid bij gemeentelijk beleid te verzamelen.

Aan de jongeren zijn twee vragen gesteld:

- 1) 'Hoe kunnen we jou als jongere beter en inhoudelijker betrekken bij het gemeentelijk beleid?' en
- 2) 'Hoe kan de gemeente jou hiervoor beter bereiken en wat heb jij van de gemeente nodig?'

Bij het verzamelen van de input is doorgevraagd naar wat de jongeren nu als drempel ervaren in hun betrokkenheid bij gemeentelijk beleid maar is er vooral ingezet op het kunnen maken van een vertaalslag naar concrete en uitvoerbare adviezen.

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

Uitkomsten

Uit de gesprekken blijkt dat jongeren tegen enkele knelpunten aanlopen. Kort samengevat vinden zij dat de beleidsvorming en de gemeentelijke organisatie te ver van hen afstaan om op inhoudelijk niveau betrokken te zijn bij het gemeentelijk beleid. Dit komt in verschillende punten naar voren. Ten eerste gaven jongeren aan eigenlijk te weinig te weten over waar de gemeente over beslist en hoe de gemeente is georganiseerd. Het gebrek aan kennis over de taken en werkwijze van de gemeente vormen een eerste drempel. Daarnaast is het taalgebruik en het beleidsjargon een probleem. Jongeren hebben door het taalgebruik en de manier waarop de gemeente communiceert niet het idee dat het nog over hen gaat.

De belangrijkste conclusie van de gesprekken met de jongeren over hoe zij beter betrokken kunnen worden bij beleid is drievoudig:

1. Voor de betrokkenheid van jongeren bij gemeentelijk beleid is herkenbaarheid belangrijk. Dit heeft betrekking op verschillende aspecten. Allereerst is het essentieel dat er jonge mensen bij de gemeente werken. Hun aanwezigheid zorgt ervoor dat ambtenaren jongeren beter kunnen begrijpen, simpelweg omdat ze zelf jong zijn. Dit verhoogt de herkenbaarheid voor jongeren en maakt het voor hen toegankelijker om zelf mee te doen. Jonge ambtenaren spreken de taal van de jeugd beter en zijn beter op de hoogte van wat er speelt onder jongeren. Onder de jongeren is er vraag naar "meer jongeren in het systeem".

Daarnaast speelt het taalgebruik een cruciale rol in de herkenbaarheid. Jongeren moeten begrijpen waar het over gaat om het gevoel te hebben dat ze mogen en kunnen deelnemen. Als de beleidsvorming door vaag taalgebruik ontoegankelijk is, zullen jongeren minder geneigd zijn om deel te nemen. Daarom moet de communicatie helder en begrijpelijk zijn, zodat de problematiek en situaties waarover beleid wordt gemaakt herkenbaar zijn voor jongeren. Door de taal en communicatie hierop aan te passen, wordt het beleid toegankelijker en kunnen jongeren effectiever betrokken worden.

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

2. Om jongeren meer bij gemeentelijk beleid te betrekken, moet de gemeente hen actief opzoeken. In de gesprekken kwam de volgende quote naar voren: "Gemeente is te ver, maak afstand kleiner". Dit kan onder andere door samen te werken met scholen, sportclubs en jongerenhubs om direct contact te leggen en jongeren te betrekken bij beleidsprocessen. Er is benadrukt hoeveel Daarnaast moeten sociale media en online platforms worden gebruikt om informatie te verspreiden en enquêtes af te nemen, zodat jongeren gemakkelijk hun stem kunnen laten horen. Het belang van sociale media is tijdens elke bijeenkomst heel vaak en uitgebreid teruggekomen. Jongeren zien graag dat er bijeenkomsten worden georganiseerd die passen bij hun interesses in een informele setting om zo hun ideeën en zorgen te uiten.
3. Het is essentieel dat jongeren niet slechts als een afvinklijstje worden gezien bij de totstandkoming van beleid. Er moet een bereidheid zijn om hun input direct op te nemen en jongeren vanaf het begin bij het proces te betrekken, in plaats van pas achteraf. "Betrek jongeren al bij de teken tafel bij belangrijke beleidsvraagstukken". Transparantie en eerlijkheid over de rol van jongeren in het proces zijn cruciaal. Jongeren moeten duidelijk weten waar zij zich in het proces bevinden en wat de directe invloed van hun input is. Het is belangrijk dat jongeren niet alleen worden gehoord, maar dat er ook daadwerkelijk naar hen wordt geluisterd. In de bijeenkomsten kwam naar voren dat er meer echt moet worden geluisterd naar wat jongeren te zeggen hebben.

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

Advisering van actiepunten

Stichting Lokaal en Young010 hebben een volgende stap gezet in het verzamelen van deze input over hoe jongeren beter kunnen worden betrokken bij beleid. De concretisering van deze punten stond hierbij voorop. Tijdens de gesprekken is dit benadrukt en samen met de jongeren van Young010 is de vertaalslag gemaakt naar een aantal concrete en werkbare punten om gehoor te geven aan wat de jongeren tijdens de bijeenkomsten te vertelden. Dit zodat de input van de jongeren ook daadwerkelijk direct kan worden toegepast en als actiepunten binnen de gemeenten kunnen worden ingestoken.

Hierbij presenteren wij 12 actiepunten die gemeentebreed toe te passen zijn om ervoor te zorgen dat jongeren beter kunnen worden betrokken bij de totstandkoming, beleidsvorming en uitwerking van gemeentelijk beleid.

- Verjong de gemeente en haar medewerkers
- Zoek de jongeren actief op op de plekken waar ze al zijn
- Leer de ambtenaren hoe ze met jongeren om moeten gaan
- Betrek jongeren op tijd, aan de tekentafel
- Herhaal kwartaalbijeenkomsten met B&W en jongeren
- Zorg ervoor dat beleid niet alleen voor maar ook door jongeren tot stand komt
- Gebruik online enquêtes en polls via sociale media
- Bouw aan een intern expertisecentrum jongeren
- Beloon jongeren voor participatie
- Versimpel taalgebruik en wees informeler
- Doe een nulmeting en doe onderzoek naar actuele verhoudingen jongeren & gemeente
- Geef jongeren een stem in moties van de gemeenteraad

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

Nog meer actiepunten

Tijdens de bijeenkomsten kwamen echter nog andere initiatieven naar voren die direct aansluiten bij de drie hoofdpunten over hoe jongeren beter kunnen worden betrokken bij beleid. De meeste van deze initiatieven vergroten de herkenbaarheid van jongeren binnen de gemeente. Het zijn concrete voorstellen die volgens de jongeren bijdragen aan meer betrokkenheid bij gemeentelijk beleid. Hoewel deze voorstellen op het eerste gezicht misschien niet direct betrekking lijken te hebben op de inhoudelijke betrokkenheid van jongeren bij beleidsvraagstukken, is dat niet het geval. Deze initiatieven zijn juist cruciaal voor jongeren om zichzelf binnen de gemeente te herkennen, zich gewaardeerd te voelen, en gemotiveerd te worden om actiever bij te dragen en nauwer betrokken te raken bij de gemeente.

- Organiseer informele gesprekken met de burgemeester, Young010 en jongerenorganisaties
- Zie jongeren als een essentieel onderdeel van het DNA van Rotterdam, net zoals de haven
- Zorg voor meer aandacht op scholen over zeggenschap en eigenaarschap binnen de gemeentepolitiek
- Voer een doorlopende marketingstrategie voor en door jongeren
- Verkies een jongerenburgemeester
- Organiseer een nieuw jongerenjaar voor aandacht en betrokkenheid
- Benoem een jongerenwethouder van maximaal 29 jaar
- Creëer een online platform met alle initiatieven op het gebied van jongerenparticipatie en betrokkenheid van jongeren.

ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

VERJONG DE GEMEENTE en haar medewerkers

Zet in op verjonging bij de gemeente. Jonge mensen kunnen zich vaak beter identificeren met jongeren en weten beter hoe hen te bereiken. Zorg er daarom voor de het aantrekkelijk wordt voor jongeren om bij de gemeente te komen werken. Denk hierbij aan een uitbreiding van het aantal traineeshipprogramma's binnen de gemeente en zet een buddyprogramma op.

Het buddyprogramma zou kunnen worden gestart om ervoor te zorgen dat jonge mensen actief worden meegenomen in verschillende, meer ervaren teams, zodat zij zich thuis gaan voelen binnen de gemeente en zich actief in kunnen zetten voor het betrekken van jongeren.

ZOEK DE JONGEREN actief op op de plekken waar ze al zijn

Ga naar de plaatsen waar jongeren zich al bevinden, zoals scholen, sportclubs, jongerencentra of in de buitenruimte om in direct contact met hen te komen. De jongeren zijn hier al. Dit maakt het gemakkelijker om hun behoeften en ideeën te begrijpen en hen te betrekken bij beleid. Als de afstand tussen de gemeente en de jongeren kleiner moet worden, kan er niet alleen van jongeren verwachten dat zij naar de gemeente toe komen maar dan moet de gemeente ook letterlijk en figuurlijk een stap richting de jongeren zetten.

ACTIEPUNTEN

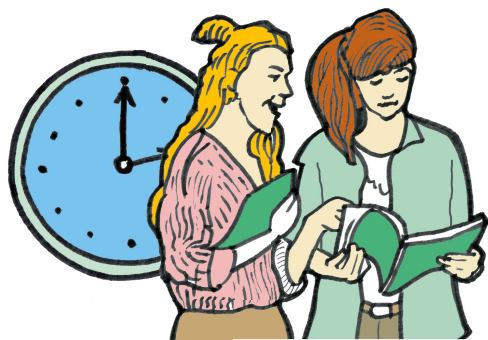
IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

LEER AMBTENAREN

hoe ze met jongeren kunnen omgaan

Geef ambtenaren training en ondersteuning zodat ze effectiever kunnen communiceren en samenwerken met jongeren. Dit bevordert wederzijds begrip en zorgt ervoor dat jongeren zich gehoord en serieus genomen voelen. Omgang met jongeren werkt anders dan met volwassen burgers, er moet daarom tijd en geld worden geïnvesteerd in het trainen van ambtenaren in de omgang met jongeren.

BETREK DE JONGEREN

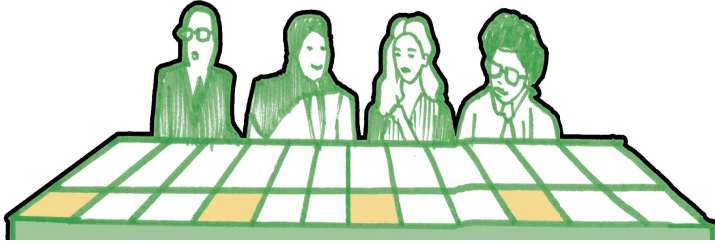
op tijd, aan de tekentafel

Zorg ervoor dat jongeren vanaf het begin betrokken zijn bij de ontwikkeling van beleid. Hun input is cruciaal voor het creëren van beleid dat aansluit bij hun wensen en behoeften, en dit vergroot de kans op succes en acceptatie. Als beleid als zo goed als het kan is opgesteld en jongeren dan pas worden betrokken is hun participatie niet zo waardevol als deze zou zijn als jongeren in de beginfase al aan de tekentafel zitten.

ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

ORGANISEER KWARTAAL- BIJEENKOMSTEN

met B&W & jongeren

Organiseer regelmatig geplande formele, maar laagdrempelige gesprekken tussen (een aantal leden van) het college en jongeren (mag elke keer een andere groep jongeren zijn) om input op te halen. Deze input kan gaan over onderwerpen die naar voren kwamen uit de Rotterdamse Jongeren Agenda.

Het is belangrijk dat fysiek wordt geluisterd naar de stem van jongeren in Rotterdam, zodat zij zich gelijk gehoord voelen.

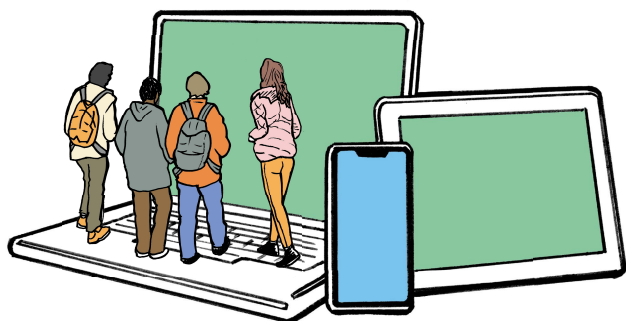

MAAK BELEID VOOR & DOOR JONGEREN

De gemeente zou een beleid moeten ontwikkelen dat specifiek gericht is op de behoeften, wensen en uitdagingen van jongeren op onderwerpen zoals onderwijs, werk, gezondheid, huisvesting en vrije tijd. Tegelijkertijd worden jongeren zelf betrokken bij het maken van dit beleid, ze denken en beslissen mee hierin. Dit zorgt ervoor dat het beleid beter aansluit bij wat jongeren echt nodig hebben en dat ze zich gehoord en gewaardeerd voelen in hun eigen stad.

ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

GEBRUIK ONLINE ENQUETES & POLLS via sociale media

Het stadsbestuur kan jaarlijks een brief sturen naar alle Rotterdamse jongeren van 13 tot 23 jaar, waarin ze worden opgeroepen zich aan te melden voor een online adviespool. Hierin kunnen ze enkele keren per maand meedenken over beleid via een opiniepanel. Daarnaast kan het stadsbestuur sociale media gebruiken om online enquêtes en polls te verspreiden.

BOUW AAN EEN INTERN EXPERTISE- CENTRUM JONGEREN

training- en informatiecentrum voor
alle afdelingen binnen de gemeente

Deze afdeling is expert op het gebied van jongeren, hoe met ze om te gaan en hoe ze te betrekken. Dit expertisecentrum kan door alle afdelingen binnen de gemeente aangesproken worden voor hulp op het gebied van jongeren. Geef dit expertisecentrum (financiële) middelen om de ondersteuning in de praktijk tot uitwerking te brengen.

Laat dit expertisecentrum een training ontwikkelen voor ambtenaren waarin zij leren hoe met jongeren om te gaan en hoe hen te begrijpen en te betrekken. In deze training kan eventueel de socratische dialoog worden meegenomen. Er moet een grote verandering plaatsvinden, waarbij ambtenaren zich afvragen hoe ze jongeren actief kunnen betrekken in plaats van te wachten tot jongeren naar hen toekomen. Een expertisecentrum 'jongeren' zou moeten bijdragen aan deze verandering.

ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

BELOON JONGEREN voor participatie

Jongeren investeren tijd en energie in participatie. Hier zou altijd wat tegenover moeten staan. Beloon jongeren voor elke vorm van participatie.

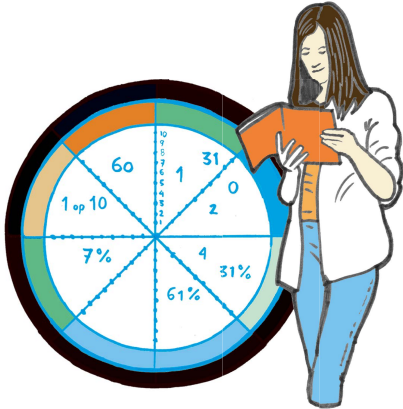

VERSIMPEL TAALGEBRUIK en wees informeler

De gemeente gebruikt bureaucratische taal en jargon. Jongeren willen graag betrokken worden bij de gemeente en deze begrijpen, maar de ingewikkelde taal staat hierbij in de weg. Als de taal wordt versimpeld en begrijpelijk wordt gemaakt voor jongeren, weten zij beter wat de gemeente doet. Daarnaast is het hierbij belangrijk dat jongeren door het vermijden van jargon meer onderdeel uitmaken van wat er wordt besproken en dat zij, doordat ze weten waar het over gaat, ook mee kunnen denken. Hierdoor wordt de gemeente toegankelijker voor jongeren.

ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

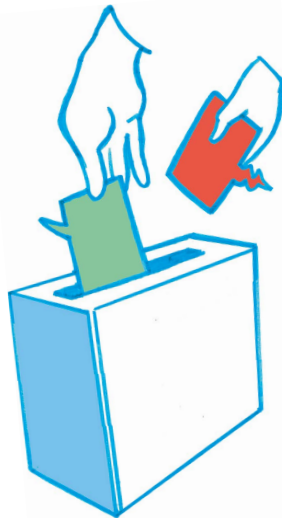

NULMETING

herhaald onderzoek naar actuele verhoudingen jongeren & gemeente

Voer een nulmeting uit om te bepalen hoe jongeren zich momenteel verhouden tot de gemeente. Breng deze gegevens cijfermatig in kaart.

Vraag jongeren wat ze willen en hoe ze bereikt willen worden. Gebruik een uitgebreide enquête en laat een onderzoeksbureau minimaal 10% van de Rotterdamse jongeren dezelfde eenvoudige vragen stellen. Herhaal dit onderzoek elke vier jaar, bijvoorbeeld net na de verkiezingen.

GEEF JONGEREN
**EEN STEM
IN MOTIES**
van de gemeenteraad

Leg moties die jongeren aangaan voor aan een aantal jongeren voordat deze worden ingediend. Zorg ervoor dat zij de motie begrijpen en in staat zijn om te adviseren over mogelijke aanpassingen of toevoegingen.

NOG MEER ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

VOER INFORMELE GESPREKKEN

met de burgemeester, Young010
en jongeren(organisaties)

Organiseer jaarlijks informele werkbezoeken van Young010'ers, andere jongerenorganisaties en ongeorganiseerde jongeren bij de burgemeester.

Zorg er ook voor dat de burgemeester zelf jongeren opzoekt en organisaties bezoekt

ZIE JONGEREN ALS
ESSENTIEEL DNA
VAN ROTTERDAM
net zoals de haven

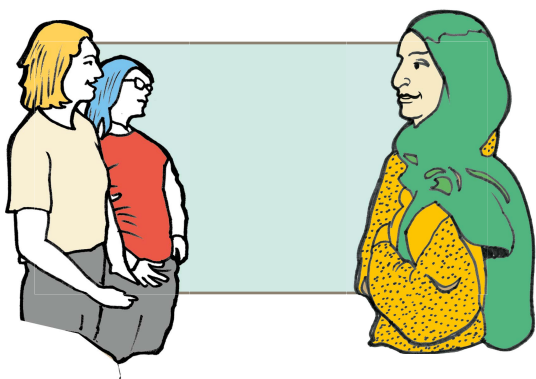
Maak jongeren een essentieel onderdeel van de visie en kernwaarden van Rotterdam.

Omarm de verjonging door te investeren in de stad om jongeren te bereiken. Als Rotterdam jongeren waardeert, zullen jongeren zich volop inzetten voor de stad. Benadruk de positieve impact van jongeren op alle gebieden. Verhoog het bewustzijn door cijfers te gebruiken die hun positieve invloed aantonen. Net zoals de stad zich identificeert met en trots is op de haven, moet dit ook met jongeren gebeuren.

De stad moet zich identificeren met en trots zijn op haar jongeren.

NOG MEER ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

MEER AANDACHT OP SCHOLEN

voor zeggenschap en
eigenaarschap binnen
gemeentepolitiek

Het is belangrijk dat jongeren meer worden betrokken bij gemeentepolitiek. Zorg ervoor dat gemeentepolitiek een belangrijker onderdeel wordt van het curriculum. Elke middelbare school zou minstens één keer naar het stadhuis moeten gaan. Zo leren jongeren beter wat de gemeente doet.

De gemeente wordt zichtbaarder en tastbaarder voor hen. Hierdoor weten jongeren ook beter wat zij voor de gemeente kunnen doen. Zorg ervoor dat binnen de bestaande kaders meer aandacht komt voor gemeentepolitiek, bijvoorbeeld door een cursus gemeentepolitiek bij het vak maatschappijleer.

Ontwikkel een programma of training waarbij zeggenschap/eigenaarschap van jongeren centraal staat, zodat beter wordt benadrukt wat de rol van jongeren kan zijn. Bied deze training in ieder geval aan brugklassen aan.

VOER EEN DOORLOPENDE MARKETINGSTRATEGIE

voor en door jongeren

Maak campagnes door en voor jongeren over wie jullie zijn en wat de mogelijkheden zijn binnen de gemeente voor jongeren om te participeren. Zet hier een marketingstrategie voor op, door jonge mensen met expertise hierin. Zorg ervoor dat het taalgebruik duidelijk is naar jongeren toe en maak in deze campagne ook gebruik van influencers en sleutelfiguren in stad.

NOG MEER ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

**VERKIES EEN
JONGERENBURGEMEESTER**
tussen de 13 en 23 jaar

Door verkiezingen voor een jongerenburgemeester te organiseren, worden jongeren zich bewust van hun stem en invloed bij het maken van beleid. Verkiezingen zorgen voor bekendheid en betrokkenheid.

Alle jongeren tussen de 13 en 23 in Rotterdam moeten zich voor de verkiezingen verkiesbaar kunnen stellen. Het zou dan kunnen gaan om een functie waarbij de jongerenburgemeester wordt uitgenodigd om mee te beslissen en de stem van jongeren te vertegenwoordigen bij verschillende gelegenheden in de stad.

**ORGANISEER OPNIEUW EEN
JONGERENJAAR**
voor aandacht en betrokkenheid

In het verleden is al eerder een succesvol jongerenjaar georganiseerd. Zorg ervoor dat dit nog een keer gebeurt. Herhaal dit eventueel elke vijf jaar om zichtbaar te maken dat de gemeente jongeren belangrijk vindt. Laat dit organiseren voor en door jongeren.

**BENOEM EEN
JONGERENWETHOUDER**
van maximaal 29 jaar

Het aanstellen van een jongerenwethouder van maximaal 29 jaar zorgt voor betere vertegenwoordiging van jongeren, verhoogde betrokkenheid bij de politiek, en brengt frisse perspectieven en innovatieve ideeën. Het bevordert specifiek jeugdbeleid en toont de commitment aan een inclusieve gemeenschap.

NOG MEER ACTIEPUNTEN

IK HEB DE TOEKOMST VAN ROTTERDAM

**CREËER EEN
ONLINE PLATFORM**
waar alle jongerenparticipatie
en -betrokkenheid op 1 plek
wordt verzameld

Er zijn een hele hoop organisaties, groepen jongeren, stichtingen, jongerenhubs, wijkwerkers etc. bezig met het betrekken van jongeren en inspraakmogelijkheden voor jongeren creëren. Dit is heel positief, maar veroorzaakt ook versnippering van aandacht en publiek. Het zou mooi zijn als er een centrale plek op het internet komt, bijvoorbeeld via een website. Denk hierbij aan een soort 'kaart' met alle jongereninitiatieven. Op deze plek kunnen initiatieven voor jongerenparticipatie overzichtelijk worden getoond. Het is hierbij belangrijk dat de gemeente actief inzet op bekendheid door middel van facilitering en financiering.

Tekst: Lokaal Rotterdam

Beeld: Nathan van der Veer Visuele Communicatie